

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВУГІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кулаков В.О., Казьміна С.М.

Донецький національний технічний університет
Автомобільно-дорожній інститут

Важливу роль в економіці Донецького регіону відіграє вугільна промисловість, тому сьогодні перед економістами та вченими постає проблема ефективного управління витратами в контексті загальної проблеми виходу вугільної промисловості з кризового стану.

В сучасних умовах господарювання не для кого не є секретом критичний стан вугільної промисловості, яка є збитковою і „живе” виключно за підтримки держави, якої, на даний момент, недостатньо для виводу шахт із кризового стану. Перед суспільством постає дуже важливе питання: ”Як вивести із кризи вугільну промисловість, як та за рахунок чого її оздоровити?”.

В вугільній галузі існує багато проблем, зокрема це такі проблеми, як: податковий тиск, інвестиційна непривабливість промисловості, низька заробітна плата робочим, ціни на продукцію, які не виправдовують витрат на її виробництво та ін.

Окрім існуючих зовнішніх проблем, в вугільній промисловості Донецької області та України взагалі, існують ще проблеми неефективного управління витратами, які, враховуючи брак коштів постають дуже гостро.

Ефективна система розподілу витрат допоможе більш ефективно і вигідно функціонувати та прискорить процес виходу з фінансової кризи.

Як зазначають деякі автори, прибуток підприємства залежить від постійних, змінних витрат і відносної ціни, тому цілком очевидно, що зниження витрат та підвищення ціни вплинуть на збільшення прибутку (у випадку багатьох підприємств галузі – на зменшення збитків). Це можливо за рахунок підсилення державної підтримки шахт, виробнича

потужність яких є дуже низькою, а за підтримки держави можливе підвищення виробничої потужності по видобутку вугілля та забезпечення зниження умовно-постійних витрат.

Витрати також можна знизити за рахунок економії матеріальних, паливно-енергетичних та трудових ресурсів. Слід зазначити проблему економії на заробітній платі робочим, яка постає дуже гостро на шахтах Донецького регіону. Частина заробітної плати в собівартості вугільної продукції є дуже низькою, тому керівництву шахт слід прийняти міри по її підвищенню, бо економія на заробітній платі не принесе бажаного економічного ефекту, принаймні довгострокового.

Великий вплив на зниження та раціоналізацію витрат підприємства вугільної промисловості має державна політика. Зниження витрат можливо, якщо з боку держави будуть прийняті такі кроки, як:

- зниження податкового тиску, зокрема введення податкових пільг та списання боргів по виплаті податків за минулі роки;
- придбання та введення в експлуатацію нового обладнання для шахт, за рахунок чого можлива економія ресурсів та робочого часу, яка, в свою чергу, знизить витрати;
- контроль держави за тарифами на ресурси для вугільної промисловості, а також послуги, які надають шахтам підприємства інших сумісних галузей.

Важливим моментом для виходу із кризового стану є цінова політика шахт. Відомо, що ціни на вугілля, окрім того, що не відповідають ринковим, не виправдовують понесених витрат на виробництво. Тобто, позитивного економічного ефекту можна добитися не лише знизивши витрати на виробництво, а й за рахунок підвищення цін на вугілля до рівня ринкових.

Таким чином, ефективне управління витратами має великий вплив на прибуток і може сприяти виведенню підприємства із кризового стану. Зниження постійних та змінних витрат допоможе знизити собівартість вугілля, яке видобувають шахти Донецького регіону. Проблема полягає в тому, що значне зниження постійних витрат можливо лише за сприятливої державної політики по підтримці підприємств вугільної промисловості.

Література:

1. Амоша А., Братков Е., Рассуждай Л. Пути решения проблемы повышения удельного веса расходов на оплату труда в себестоимости угольной продукции // Экономика Украины. – 2005.- №2.- С. 18-22.
2. Ткаченко Л.В. Оцінювання ефективності управління підприємством на основі універсальних нормативних графічних моделей // Актуальні проблеми економіки).-2005.- №7(49).-С.127-130.